

Sergun Ağar

AŞKIN SAMATYA'SI
SELANİK'TE KALDI

ROMAN

Sergun Ağar
AŞKIN SAMATYA'SI
SELANİK'TE KALDI

TÜRK YAZARLARI

Düzeltili: Fulya Tükel
Dizgi: Serap Kılıç

ISBN 975-07-0061-9

© Sergun Ağar / Can Yayınları Ltd. Şti. (2001)

Bu kitap, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi,
Özal Basımevi'nde basıldı. (2001)
Cilt: ZE Ciltevi

Sergun Ağar
AŞKIN SAMATYA'SI
SELANİK'TE KALDI

ROMAN

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
web sayfamız: <http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Eskişehir'de doğduktan birkaç ay sonra ailesiyle birlikte Ankara'ya yerleşti. Kurtuluş İlkokulu ve İzmir Atatürk Lisesi'nden mezun olduktan sonra başladığı DTCF Tiyatro bölümünü bırakıp Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi'ne girdi. Ancak fakülte son sınıfta katıldığı TRT spikerlik sınavını kazanınca mühendislik yapmadı. Henüz kurs görürken görüş ayrılıklarından dolayı TRT'den atıldı. İzmir'de bir reklam ajansında işe başladı. 25 yıllık reklamcılık yaşamının son 10 yılını kendi ajansında geçirdi. Bu arada çeşitli televizyon programları ve belgeseller hazırladı. Eşiyle birlikte kurdukları kabarede tumba çaldı, vokal yaptı, şarkı söyledi. Birkaç yıldır Akademi İstanbul'da hocalık da yapıyor. *Aşkın Samatya'sı Selanik'te Kaldı, Sergün Ağar*'ın ilk kitabı.

Bu kentte, bu İstanbul'da milyonlarca insan yaşadı ve öldü.

Kimileri de bu kentte doğup büyüdü, ama başka ülkelerde öldü.

Böyle olmasını kendileri istemediler.

Annelerinin, babalarının, sevgililerinin mezarları burada, kendi mezarları başka ülkelerde kaldı.

Eski Samatya'dan Selanik'e yola çıkan bu kitapla onları anıyorum.

Öte yandan, tüm bunları, yaşadıkları ve yaşamadıklarıyla bana bırakan annemdir.

Bana anlattıkları ve yaşattıklarıyla, o ve onun hayal gücü...

Hayal gücü diyorum; çünkü zaman zaman neyin gerçek, neyin hayal olduğunu anlamakta kararsız kaldığım yerler oldu. Yine de bir zamanlar bu kentte yaşamış insanların öyküleri olduğuna inanmalısınız.

Çünkü ben anneme hep inandım.

*Resmi tarih kayıtlarına geçmese de
sıradan insanların yaşamı tarihin ta kendisidir.*

Samatya'ya bir *İstanbul gezgini* gözüyle girseydim, söze şöyle başlayabilirdim:

"Samatya, İstanbul'dan çok daha eski bir yerleşimdir. Eski dönemlerde, Anadolu Rumlarının başkenti sayılır. Bu çok, ama çok eski Rum köyü, Bizans İmparatoru Teodosius'un İstanbul'u surlarla çevirmesi sırasında kente katılmış. Zamanla Ermeni azınlığın da yoğunlaştığı semtte, neredeyse adım başı bir kiliseye rastlamak mümkün. Bugün Kumkapı'daki Patrikhane'nin aslında 17. yüzyıla kadar Samatya'da bulunduğu, yine tarihi kayıtlarda yer alıyor..."

Sonra içimden bir şeyler eksilmiş gibi devam ederdim:

"Bir zamanlar *denizle kucak kucağa* olan Samatya, bu özelliğini de öbür güzellikleri gibi 50'li yılların sonunda yitirmiş. Yıkılanlar kadar yapılanlar da alıp götürmüş sahipsiz kalan ruhunu. Bugünkü manzarası, eski Samatya'yı yaşayanlar için bir hayal kırıklığıdır. Eskiden deniz banyolarının, gazinoların olduğu demiryolunun deniz tarafı, bugün otopark ve denize çok uzak. Geriye kalanlar arasında; lokanta, meyhane, midyeci ve balıkçı tezgâhlarının çevrelediği küçük, ama Samatya anılarının merkezi sayılabilecek meydana, karmaşık bir görüntüye bürünmüş. Pazar günleri bu meydana kurulan pazar, sur kalıntılarındaki eski taşlar gibi, geçmişin izlerini korumaya çalışıyor. Tek katlı ev yüksekliğinde geçen demiryolu, eskiden Samatya'yı ikiye bölerdi. İstasyon yine var. Onun da adı değişmiş, Kocamustafapaşa olmuş. Bunlara birkaç küçük sokağı da katarsak -anıların dışında- bugünkü Samatya kalıyor elimize."

Böyle sürüp gidebilirdi anlatacaklarım. Ne var ki, sokaklarını biraz aralayıp, geçmişin bıraktığı izleri sürünce, karşıma çocukluğumun ve eski İstanbulumun arasından sıyrılmış, sıra dışı bir aşk öyküsü çıkacaktı. Genç yaşında dul kalmış bir Rum kadını ile başkomiser bir Türk erkeği arasındaki bu aşkın *mekânı*, evet, Samatya'ydı.

İlk bakışta *basit bir öykü* gibi gelmişti. Öykünün kahramanları da öyle çok cesur, çok romantik, çok erdemli değildiler. Hatta zaman zaman itici gelebilecek kadar çıkarıcı, kolaycı ve düşüncesiz olabilmışlerdi. Yine de beni onların peşine düşüren yönleri de bu oldu.

Yaşadıkları dönemin ve çevrenin tüm baskılarına karşı birbirlerine sahip çıkışları...

Aralarındaki milliyet, din, kültür gibi caydırıcı sorunları hiçe sayıp, birbirlerine tapınırcasına bağlılıkları...

Tüm insani zaaflarıyla *sonsuz aşk'ta* buluşmaları...

Aşkın bir umursamazlığı elbette var. Ancak bu aşkın üstündeki külleri üfleyince, o günlerin resmi tarihi de çıkıyor karşınıza. Yeni yeni şeyler öğreniyorsunuz, hatta fikirleriniz değişiyor.

Türk erkeğinin doğum yeri ve atalarının mezarlarının bulunduğu yer Selanik'tir. Rum kızının doğum yeri ve atalarının mezarlarının bulunduğu yer İstanbul'dur.

Onları 'Samatya' buluşturmuştur.

*Öpmesine öptüm Evadoksiya'yi.
Hem de Zeyrek Yokuşu'nda öptüm.*

-Muzaffer Tayyib Uslu-

.../ 'Bugün'ün başlangıcı

- Sokakları dolaşırım, dedim, özellikle de yaşlı sokakları. Bana eski İstanbul'u öğretir.

- Sahi mi, diye sordu Ayşegül, beni de götürsene.

Gözlerini gözlerime dikmişti. Yeni tanışmaların zor cümlelerini atlamaya çalışıyorduk gözlerimizi kaçırmadan. Bir kadın ve bir erkek olarak, eninde sonunda bir yerde buluşacağımızın meraklı bulutları uçuşuyordu üzerimizde. Çoğunlukla mumların aydınlattığı salonun bir köşesinde, baş başaydık. Ortak arkadaşımızın verdiği doğum günü partisinde, yeni tanıştığım başka insanlar da vardı, ama ben Ayşegül'ün yanından ayrılamıyordum. Otuz beş yaş kadınının olgun çekiciliğini, dozunda bir kendini beğenmişlikle harmanlamıştı. Konuşmanın bir yerinde koluma girip beni köşeye götürmesi kadar, 'Yaşanacak başka ne var?' diyen bakışlarındaki meydan okuyuştan etkilenmişim kesindi. Ayartıcı şeylerdi bunlar. Gözlerimi gözlerinden alamıyordum. O iki siyah gölgeye düşmek üzereydim. Ya da düşmeye zaten hazırdım.

Sergun Ağar

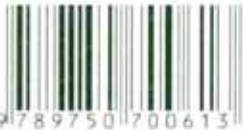
AŞKIN SAMATYA'SI SELANİK'TE KALDI

AŐkin Samatya'sı Selanik'te Kaldı, genç yaşında dul kalmış bir Rum kadınıyla yakıŐıklı bir Türk komiserinin arasındaki aŐkı anlatıyor. AŐkin kahramanları *Hasan* ile *Efrosini*, aŐkin mekni ise *Samatya*. Yirminci yüzyılın ilk yarısında azınlıkların çokça yerleŐtięi, sahil yolu geçmeden önce kıyılarında denizle i içe yaŐanan *Samatya*; Őimdinin *Kocamustafapaşa'sı*, *Komiser Hasan*'ın doğduğu ve atalarının mezarlarının bulunduğu yer *Selanik*'tir. *Efrosini*'nin doğduğu ve atalarının mezarlarının bulunduğu yer ise *İstanbul*. Bu iki kiŐi, ilk karŐılaŐmada birbirlerine vururlar ve erkeğin evli olmasına aldırmadan birleŐirler. Ne dinleri ayırabilir onları, ne kültürleri, ne de aileleri. Öte yandan 1955 yılı Eylül'nde patlak veren *6/7 Eylül Olayları*'ndan sonra *İstanbul*'da yaŐayan azınlıkların yaşamı alt üst olur. *Selanik*'te Atatürk'ün evinin bombalandığı haberiyle *İstanbul*'da baŐlayan olaylar, yüzyıllardır kültürümüze damgasını vurmuŐ bir grup insanın yerini yurdunu bırakıp Yunanistan'a g etmesiyle sonuçlanır. Yıllar sonra *Komiser Hasan*'ın torunu, *Samatya*'da ve *Selanik*'te bu müthiŐ aşkın izini sürer. Bysne kapıldığı ve kendisini başka dünyalara sürükleyen bu sıradıŐı aşk, acaba kendi sevgilisiyle arasına girecek midir? *AŐkin Samatya'sı Selanik'te Kaldı*, edebiyata bu kitapla adını atan *Sergun Ağar*'dan baŐarılı bir ilk roman.

Kapaktaki resim: PABLO PICASSO

ISBN 975-07-0061-9

9 789750 700613

<http://www.canyayinlari.com>